

Τα ράσα δεν κάνουν τον παπά - Η απάντηση ενός Αμερικανού ιστορικού στο ανιστόρητο «Γράμμα από την Μακεδονία»

Ο επίτιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Μπέρκλεϊ, Καλιφόρνια, ΗΠΑ, Stephen G. Miller, που δεν είναι Έλληνας, με βάση τη συμβατική του όρου έννοια, έγραψε και απηύθυνε την επιστολή που ακολουθεί στο αγγλόφωνο περιοδικό «Αρχαιολογία», για να βάλει τα πράγματα στη θέση τους σε σχέση με την ιστορική αλήθεια της Μακεδονίας. Οι, με τη συμβατική του όρου έννοια, Έλληνες καθηγητές, που αμείβονται με χρήματα του ελληνικού δημοσίου, άρα των

Ελλήνων φορολογουμένων, τί να έπραξαν και τι συνεχίζουν να πράττουν άραγε σε αντίστοιχες διαστρεβλώσεις της ιστορίας;

Ακολουθεί αυτούσια η απάντηση, μεταφρασμένη στα ελληνικά.

22 Ιανουαρίου, 2009

Προς τον διευθυντή σύνταξης του περιοδικού «Αρχαιολογία»

36-36 33η οδός

Λονγκ Άιλαντ, Νέα Υόρκη 11106

Η.Π.Α.

Αγαπητοί Κύριοι,

Διάβασα σήμερα το τεύχος Ιανουαρίου/Φεβρουαρίου της «Αρχαιολογίας» και με ανυπομονησία περιέτρεξα τις σελίδες στο άρθρο «Ένα γράμμα από την Μακεδονία» μόνο για να ανακαλύψω ότι ήταν ένα....γράμμα από την αρχαία Παιονία -την χώρα που εκτείνεται βορείως του όρου Βαρνούς και Όρβηλος. Ο απολογισμός του Λίβι για τη δημιουργία της ρωμαϊκής επαρχίας της Μακεδονίας (45.29.7 και 12) δείχνει ξεκάθαρα ότι οι Παίονες ζούσαν βορείως αυτών των...βουνών (όπου σήμερα μορφοποιούν τα βόρεια γεωγραφικά όρια της

Ελλάδος) και νοτίως των Δαρδανίων που είναι το σημερινό Κόσοβο. Ο Στράβων (7 παρ.4) είναι ακόμα πιο λακωνικός λέγοντας ότι η Παιονία ήταν βόρεια της Μακεδονίας και η μόνη σύνδεση από τον έναν στον άλλον χώρο (ακόμα και σήμερα) ήταν διαμέσου του στενού φαραγγιού που διαρρέει ο Αξιός (ή Βαρδάρης) ποταμός. Με άλλα λόγια, η περιοχή που περιγράφεται από τον Matthew Brunwasser στο «Έχοντας τον Αλέξανδρο» ήταν η Παιονία της αρχαιότητας.

Παρά το αληθές γεγονός ότι κατακτήθηκαν από τον Φίλιππο τον Β', πατέρα του Αλέξανδρου, το 359 π.Χ. (Διόδωρος ο Σικελιώτης 16.4.2), οι κάτοικοι της Παιονίας δεν ήταν ποτέ Μακεδόνες και δεν έζησαν ποτέ στην Μακεδονία. Πράγματι ο Δημοσθένης (Ολύνθιοι 1.23) μας αναφέρει ότι είχαν «υποδουλωθεί» από τον Φίλιππο τον Μακεδόνα και ως εκ τούτου δεν ήταν Μακεδόνες. Ο Ισοκράτης (5.23) κάνει την ίδια αναφορά. Επί παραδείγματι, οι Αιγύπτιοι που κατακτήθηκαν από τον Αλέξανδρο κυβερνήθηκαν από τους Μακεδόνες, συμπεριλαμβανομένης και της γνωστής Κλεοπάτρας, αλλά δεν θεώρησαν ποτέ τους εαυτούς τους Μακεδόνες και η Αίγυπτος ποτέ δεν ονομάστηκε Μακεδονία (και μέχρι σήμερα απ' όσο γνωρίζω δεν αναζητά τέτοιο όνομα). Φυσικά, όπως αναφέρει ο Θουκυδίδης (2.99), οι Μακεδόνες είχαν κατακτήσει μία «στενή λωρίδα της Παιονίας που εκτεινόταν κατά μήκος του Αξιού ποταμού από την εσωτερική μεριά της Πέλλας και κατέληγε στην θάλασσα». Κατ' αυτό το τρόπο κάποιος θα μπορούσε να καταλάβει ότι κάτοικοι στην μοντέρνα δημοκρατία με κέντρο τα Σκόπια ονόμαζαν τους εαυτούς τους Παίονες και διεκδικούσαν σαν δική τους την γη που περιγραφόταν από τον Θουκυδίδη. Αλλά γιατί, αντ' αυτού, οι σύγχρονοι άνθρωποι της αρχαίας Παιονίας προσπάθησαν να αποκαλέσουν τους εαυτούς τους Μακεδόνες και την γη τους, Μακεδονία;

Ο κύριος. Brunwasser (σελ. 55) ενώ αναφέρεται στις ελληνικές αξιώσεις «ότι αυτό υπονοεί αξιώσεις επί του ελληνικού εδάφους» και σημειώνει ότι «η βόρεια επαρχία της Ελλάδος επίσης ονομάζεται Μακεδονία», δεν λαμβάνει υπόψη του και δεν αναφέρει το γεγονός ότι η περιοχή αυτή της βόρειας επαρχίας της σύγχρονης Ελλάδος αποκαλείται συνεχώς Μακεδονία για πάνω από 2500 χρόνια (Ηρόδοτος 5.17).

Πάντως, η πιο πρόσφατη ιστορία, μας δείχνει ότι οι ελληνικές ανησυχίες δεν είναι χωρίς βάση. Επί παραδείγματι, ένας χάρτης που τυπώθηκε στα Σκόπια το 1992, απεικονίζει ξεκάθαρα ότι η Μακεδονία επεκτείνεται από τα εδάφη της Παιονίας μέχρι το όρος Όλυμπος στα νότια, πράγμα που σημαίνει ότι η αρχαία περιοχή των Παίωνων και η Μακεδονία παρουσιάζονται ως μία οντότητα. Οι ίδιες αξιώσεις

εμφανίζονται σε ένα ψευδοχαρτονόμισμα που δείχνει ότι εκδόθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Μακεδονίας, το οποίο εμφανίζει ως «μακεδονικό» μνημείο τον Λευκό Πύργο της Θεσσαλονίκης, που ανήκει στην Ελλάδα. Υπάρχουν πολύ περισσότερα παραδείγματα σε ημερολόγια, χριστουγεννιάτικες κάρτες, αυτοκόλλητες ετικέτες για προφυλακτήρες κλπ, και όλα απεικονίζουν τις ίδιες εδαφικές αξιώσεις.

Πέραν τούτο ο κύριος Brunwasser σε άρθρο του, έχει κάνει αναφορά (International Herald Tribune 10/1/08) στο έργο του «Μακεδονικού Ινστιτούτου για Στρατηγική Έρευνα 16:9» το οποίο αναφέρει ότι «σε ένα εδάφιο της Καινής Διαθήκης ένας Μακεδόνας εμφανίζεται στον Απόστολο Παύλο ικετεύοντάς τον: *“Ελάτε στην Μακεδονία και βοηθήστε μας”*». Αλλά ας δούμε που πήγε ο Απ. Παύλος στην Μακεδονία: Στην Νεάπολη (Καβάλα), στους Φιλίππους, στην Αμφίπολη, στην Απολλωνία, στη Θεσσαλονίκη και στη Βέροια (εδάφια 16:11-17:10), πόλεις που βρίσκονται όλες στην ιστορική Μακεδονία και καμία στην Παιονία. Τι αξιοπιστία μπορεί να έχουν οι ισχυρισμοί ενός Ινστιτούτου που έχει έδρα τα Σκόπια, που απαιτούν να ονομάζονται Μακεδονία, στηριζόμενα σε ένα ταξίδι που έγινε στην Μακεδονία της αρχαιότητας, η οποία είναι η σημερινή ομώνυμη βόρεια επαρχία της Ελλάδος;

Αναρωτιέμαι πού θα καταλήγαμε εάν ένα συγκεκριμένο μεγάλο νησί της νοτιοανατολικής ακτής των Ηνωμένων Πολιτειών (σ.σ.: υπονοεί την Κούβα) ονόμαζε τον εαυτό του Φλώριδα, και είχε στο νόμισμά του μορφές του κόσμου του Ντίσνεϊ και διένειμε χάρτες δείχνοντας την «Μεγάλη Φλώριδα», στην όρια της οποίας ήταν αμερικανικά εδάφη.

Σαφώς δεν υπάρχει καμία αμφιβολία για το τι είχε στο μυαλό του όταν αναφερόταν στο όνομα «Μακεδονία» ο Αμερικανός Γενικός Γραμματέας του Κράτους Edward Stettinius στις 26 Δεκεμβρίου 1944, όταν έγραψε:

«Οι υπηρεσίες του αμερικανικού κράτους έχουν επισημάνει με ιδιαίτερη ανησυχία τις προπαγανδιστικές φήμες και ανεπίσημες δηλώσεις που γίνονται υπέρ μιας αυτόνομης Μακεδονίας, που προέρχονται κυρίως από την Βουλγαρία, αλλά και από τις Γιουγκοσλαβικές αντιστασιακές ομάδες και άλλες πηγές, με τον υπαινιγμό ότι περιοχή της Ελλάδος συμπεριλαμβανόταν στο προβαλλόμενο ενιαίο κράτος. Αυτή η κυβέρνηση θεωρεί τη συζήτηση περί «Μακεδονικού έθνους», περί Μακεδονικής «πατρικής γης», ή περί Μακεδονικής «εθνικής συνείδησης» αδικαιολόγητη δημαγωγία που δεν αντιπροσωπεύει καμία εθνική ούτε πολιτική πραγματικότητα, και αποσκοπεί στη δημιουργία επιθετικών βλέψεων ενάντια στην

Ελλάδα».

[Πηγή: U.S. State Department, Foreign Relations vol viii, Washington, D.C., Circular Airgram (868.014/26Dec1944)].

Ο κύριος Brunwasser (ένας κάτοικος της Βουλγαρίας), παρ' όλα αυτά, τονίζει με έμφαση πως η Ελλάδα διεκδικεί τον Αλέξανδρο τον Γ' ως...Έλληνα. Αυτή η τοποθέτηση, μου προκαλεί απορία. Τι υπάρχει για να διεκδικήσει; Ο προ-προ-προ πάππος του Αλέξανδρου, Αλέξανδρος Ι, πιστοποιήθηκε σαν Έλληνας στην Ολυμπία, και σύμφωνα με τα λόγια του Ηρόδοτου, του πατέρα της Ιστορίας «*Τυγχάνει να γνωρίζω ότι οι πρόγονοι του Αλέξανδρου είναι Έλληνες*» (Ηρόδοτος 5:22). Ο πατέρας του Αλέξανδρου, Φίλιππος, κέρδισε διάφορους ιππικούς αγώνες στην Ολυμπία και στους Δελφούς (Πλούταρχος, Αλέξανδρος 4:9; Moralia 105A), τα δυο πιο αντιπροσωπευτικά Ελληνικά ιερά στην Αρχαία Ελλάδα όπου μη-Έλληνες δεν επιτρεπόταν να αγωνιστούν. Εάν λοιπόν ο Φίλιππος ήταν Έλληνας, δεν ήταν και ο γιος του Έλληνας;

Όταν ο Ευριπίδης, που πέθανε και θάφτηκε στην Μακεδονία, έγραψε το έργο του «Αρχέλαος» προς τιμή του μεγάλου θείου του Αλέξανδρου, το έγραψε στα σλαβικά;

Όταν έγραψε τις «Βάκχες», όντας στην αυλή του Αρχέλαου, δεν τις έγραψε στα ελληνικά, όπως δηλαδή μας παραδόθηκε; Ή να υποθέσουμε ότι ο Ευριπίδης ήταν «Μακεδόνας» που έγραφε στα σλαβικά (σε μια εποχή που αυτή η γλώσσα δεν υπήρχε) και το έργο του μεταφράστηκε στα ελληνικά;

Ποια ήταν η γλώσσα της διδασκαλίας όταν ο Αριστοτέλης έκανε μάθημα στον Αλέξανδρο;

Ποια γλώσσα έγινε γνωστή και διαδόθηκε από τον Αλέξανδρο στις εκστρατείες του στην Ανατολή;

Γιατί έχουμε τις αρχαίες επιγραφές στα ελληνικά σε οικισμούς που ιδρύθηκαν από τον Αλέξανδρο τόσο μακριά, ακόμα και στο Αφγανιστάν και καμία στα σλαβικά;

Γιατί τα ελληνικά έγιναν η αληθινή γλώσσα της αυτοκρατορίας του Αλέξανδρου εάν ήταν στην πραγματικότητα «Μακεδόνας»;

Γιατί η «Καινή Διαθήκη» γράφηκε στα ελληνικά και όχι στα σλαβικά;

Στην σελίδα 57 του αποκαλούμενου «Γράμμα από την Μακεδονία» υπάρχει μια φωτογραφία από τον συγγραφέα να στέκεται μπροστά «από ένα χάλκινο άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην πόλη Πρίλεπ». Το άγαλμα είναι προφανώς σύγχρονο, αλλά η ερώτηση είναι εάν ο πραγματικός Αλέξανδρος της ιστορίας θα μπορούσε να διαβάσει τη σλαβική επιγραφή κάτω από τα πόδια του. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρουσία των Σλάβων στην περιοχή είναι πολύ μεταγενέστερη των

Ελλήνων, η απάντηση είναι προφανής.

Ενώ η έκθεση που έκανε ο κύριος Brunwasser για την αρχαιολογική του έρευνα στην Παιονία είναι ευπρόσδεκτη, η υιοθέτηση και η προώθηση από πλευράς του, της σύγχρονης πολιτικής θέσης των ανθρώπων της Παιονίας για τη χρήση του ονόματος Μακεδονία είναι πράξη όχι μόνο ανεπιθύμητη, αλλά και επιζήμια για τους αναγνώστες της «Αρχαιολογίας» που, όπως φαντάζομαι, ενδιαφέρονται για πραγματικά ιστορικά γεγονότα. Η απόφαση όμως να διαδοθούν αυτές οι ιστορικές ανοησίες από ένα περιοδικό σαν την «Αρχαιολογία» -μια έκδοση του Αρχαιολογικού Ινστιτούτου της Αμερικής- είναι επιζήμια για την δική του φήμη και αξιοπιστία.

Ας το πούμε για μια φορά ακόμα: η περιοχή της αρχαίας Παιονίας ήταν μέρος της Μακεδονικής Αυτοκρατορίας, όπως ήταν και η Έφεσος, η Τύρος, η Παλαιστίνη, η Μέμφιδα, η Βαβυλώνα, η Ταξίλα, και πολλές ακόμα πόλεις. Μπορεί κατ' αυτή τη λογική να είχαν γίνει «Μακεδόνες» προσωρινά αλλά ποτέ κανείς από εκείνες τις περιοχές δεν ήταν φυλετικά πραγματικά «Μακεδόνας».

Επιτρέψτε μου να κλείσω αυτή την επιστολή, κάνοντας την εξής πρόταση για να λυθεί το σύγχρονο ερώτημα για την χρήση του ονόματος «Μακεδονία». Η Ελλάδα πρέπει να προσαρτήσει την Παιονία -αυτό έκανε και ο Φίλιππος ο Β' το 359 π.Χ. Και αυτό θα φαινόταν αποδεκτό από τους σύγχρονους κατοίκους εκείνης της περιοχής μιας και υποστηρίζουν ότι είναι Έλληνες με την ιδιοποίηση του ονόματος Μακεδονία και του διασημότερου Μακεδόνα, του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Κατόπιν οι σύγχρονοι άνθρωποι αυτής της νέας ελληνικής επαρχίας θα μπορούσαν να εργαστούν στην εκμάθηση και στην ομιλία, στο διάβασμα και στο γράψιμο της ελληνικής γλώσσας, ενδεχομένως το ίδιο καλά όπως έκανε και ο Αλέξανδρος.

Με εκτίμηση

Stephen G. Miller
Professor Emeritus, University of California,
Berkley

Πηγή: history-of-macedonia.com (αρχική πηγή «Ανιχνεύσεις-ET3»)